УТВЪРДИЛ:

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ /П/
Заместник областен управител на област Русе
(За Областен управител, съгл. Заповед № 1-95-00-80/17.02.2025 г.)

П Р О Т О К О Л № 1
от проведено на 27.02.2025 г. в Зала № 1 на Областна администрация – Русе заседание на Постоянно действаща областна комисия „Военни паметници“ (Комисията)

Заседанието беше открито от г-н Георги Георгиев, заместник областен управител на област Русе и заместник-председател на Комисията. След приветственото си слово той отбеляза, че ежегодно с Постановление на Министерски съвет се отпускат допълнителни трансфери към бюджетите на общинските администрации за финансово подпомагане на дейностите по опазване, поддържане и възстановяване на военни паметници. Също така г-н Георгиев заяви, че военните паметници са основен елемент в изграждането на националната идентичност и са изключително важни за съхраняване на историческата памет.

Впоследствие, чрез онлайн платформа за видеоразговори, в заседанието се включи г-жа Кристина Алексова, старши експерт в Министерство на отбраната и член на Комисията, която информира, че лично се е запознала с изпратените от общинските администрации предложения за ремонт на военни паметници в област Русе. В тази връзка тя заяви, че след извършения от нея преглед е установила, че предоставените предложения не съдържат дейности, които не подлежат на финансиране. Също така обърна внимание на присъстващите представители на общините Иваново и Ценово, че след приключване на ремонтните дейности, финансирани с постановление № 368/30.10.2024 г. е необходимо да изпратят в Министерство на отбраната с копие до Министерство на финансите и Областна администрация-Русе отчет за извършените ремонтни дейности, актуализирани анкетни карти (във формат doc. или docx.) и снимков материал на паметниците преди и след ремонта (във формат jpg.) на електронен носител.

По точка 2 от дневния ред, секретарят на Комисията г-н Ивелин Тодоров припомни на присъстващите, че с Постановление № 298 от 13.12.2023 г. на Министерски съвет е отпуснат допълнителен трансфер по бюджета на Община Борово в размер на **4 920 лв.** за ремонт на *Паметник на загиналите във войните 1912-1918 г и 1944-1945 г.* в село Горно Абланово, община Борово. Той информира, че отчет за осъществените от Община Борово дейности е изпратен с писмо изх. № 06-01-29/20.12.2024 г. на г-н Валентин Панайотов, кмет на Община Борово. Също така уточни, че съгласно предоставената с писмото информация през изминалата година са извършени специализирано почистване на монумента и възстановяване на 3 броя елементи (кръст за храброст и житни класове) на обща стойност 4 920,02 лв. с ДДС, но за довършване на дейностите по паметника е необходимо да бъде осъществена подмяна на съществуващите към момента плочи с имена на загинали, тъй като извършена от Общинската администрация проверка е установила, че загиналите от село Горно Абланово са 103-ма, а към момента са изписани имената на едва 46 от тях.

По отношение на финансираните с ПМС 298/13.12.2023 г. ремонтни дейности на другите два паметника, на територията на община Русе (Паметника на загиналите във войните 1912-1918 г. в с. Басарбово и Паметника на загиналите във войните 1912-1918 г. в кв. Долапите, гр. Русе), г-н Ивелин Тодоров уточни, че информация за тях е представена на проведеното на 06.06.2024 г. заседание на Комисията.

По точка 3 от дневния ред секретарят на Комисията информира, че с ПМС № 368/30.10.2024 г. са отпуснати общо 24 522 лв. допълнителни трансфери по бюджетите на общините Иваново и Ценово за извършване на ремонтно-възстановителни работи на общо три военни паметника, както следва: **1 900 лв.** за ремонт на „Паметник на загиналите в Балканската война (1912 -1913 г.) и Първата световна война (1915-1918 г.)“ в с. Красен, община Иваново, **12 565 лв.** за ремонт на „Паметник на загиналите във войната 1912-1918 г.“ в с. Щръклево, община Иваново и **10 057 лв.** за ремонт на „Паметник на загиналите от село Караманово в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война“ в с. Караманово, община Ценово.

По точка 4 от дневния ред, секретарят на Комисията информира, че с изпратено през месец януари писмо на Министерство на отбраната е поискано Областна комисия „Военни паметници“ да определи приоритетните за област Русе военни паметници, които се нуждаят от възстановяване. В тази връзка той представи на членовете на комисията постъпилите от кметовете на Общини предложения за ремонт на военни паметници, както следва:

- Предложение на кмета на **Община Борово** г-н Валентин Панайотов за финансиране довършването на ремонтните дейности по текущ ремонт на „Паметник на загиналите във войните 1912-1918 г и 1944-1945 г.“ в село Горно Абланово, община Борово, включен в областен регистър на военните паметници под № 7 – необходима сума за цялостното възстановяване на паметника съгласно приложената Количествено-стойностна сметка (КСС) – **11 501,00 лв.;**

- Предложение на заместник-кмета на **Община Русе** г-жа Здравка Великова за финансиране ремонтно-възстановителни работи на „Паметник на Моряка“ в гр. Русе, включен в областен регистър на военните паметници под № 67 – необходима сума за възстановяване на паметника съгласно приложената КСС – **16 293,00 лв.;**

- Предложения на кмета на **Община Ценово** г-н Петър Петров за ремонт на:
  - „Паметник на загиналите във Втората световна война и Пражкото въстание“ в с. Долна Студена, община Ценово, включен в областен регистър на военните паметници под № 82 – необходима сума за възстановяване на паметника съгласно приложената КСС – **9 301,91 лв. с ДДС;**
  - „Паметна плоча на загинали във Втората световна война“ в с. Пиперково, община Ценово, включен в областен регистър на военните паметници под № 87 – необходима сума за възстановяване на паметника съгласно приложената КСС – **2 957,86 лв. с ДДС.**

При провеждането на дискусия по точка 4 от дневния ред, г-жа Мария Костадинова, член на Съюза на архитектите в България – Дружество Русе, заяви че след запознаване с изпратените от общинските администрации предложения е установила възможности за подобряване на начина на попълване на анкетни карти. В повечето от тях като местоположение на паметника е посочено „в центъра на селото“, което не може да бъде прието за точен ориентир относно местоположението на паметника. В тази връзка тя предложи в анкетните карти да бъде посочван поземления имот в който е разположен паметника или друг точен ориентир, който да остане валиден и за бъдещите поколения (като географски координати). По отношение на подаденото от кмета на Община Ценово предложение за ремонт на военен паметник в село Долна Студена, тя информира, че съгласно информацията в изпратената преди заседанието анкетна карта „паметника увековечава паметта на загиналите във Втората световна война 1944-1945 г. и Пражкото въстание от 1968 г.“, което е в явно несъответствие с изписаната върху паметника година на участие в Пражкото въстание „1945 г.“. Също така, г-жа Костадинова изрази загриженост относно прилежащите на военните паметници пространства и призова кметовете на общини да предприемат необходимите действия за подходящо озеленяване, което би допринесло за подобряване на естетическия облик и би създало по-приветлива среда за посетителите.

По отношение на установеното от г-жа Костадинова несъответствие в годините изписани в Анкетната карта и върху паметника в село Долна Студена, секретарят на комисията информира, че от Община Ценово е изпратена актуализирана анкетна карта на паметника, в която тази неточност е отстранена.

Въз основа на проведената дискусия всички присъстващи на заседанието членове на комисията единодушно заявиха, че одобряват подадените от общинските администрации предложения за ремонт на военни паметници.

С оглед проведените разисквания членовете на Постоянно действащата областна комисия „Военни паметници“ взеха следните решения.

Р Е Ш Е Н И Я :

- **РЕШЕНИЕ № 1**: Одобрява подадените от Общинските администрации предложения за ремонт на военни паметници, както следва:

1. „Паметник на загиналите във войните 1912-1918 г и 1944-1945 г.“ в село Горно Абланово, община Борово;
2. „Паметник на Моряка“ в гр. Русе, община Русе;
3. „Паметник на загиналите във Втората световна война и Пражкото въстание“ в с. Долна Студена, община Ценово;
4. „Паметна плоча на загинали във Втората световна война“ в с. Пиперково, община Ценово.

Гласували: За – 16, Против – 0, Въздържали се – 0.

- **РЕШЕНИЕ № 2**: ***Одобрените на заседанието предложения за ремонт на военни паметници да бъдат изпратени в Министерство на отбраната.***

Срок: 05.03.2025 г.
Отг.: Секретар на Комисията

Гласували: За – 16, Против – 0, Въздържали се – 0.

След изчерпването на дневния ред г-н Георги Георгиев благодари на всички за присъствието и ангажираността им по обсъжданите теми и закри заседанието.

Приложение:

1. Дневен ред на проведено на 27.02.2025 г. заседание на Комисията;
2. Присъствен списък.

Изготвил протокола:

Ивелин Тодоров /П/
Мл. експерт в Дирекция АПОФУС,
Секретар на ПДМОКВП
28.02.2025 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Предлагам на Вашето внимание, дневния ред, при който ще протече редовното заседание на Постоянно действащата междуведомствена Областна комисия „Военни паметници” (ПДМОКВП) на 27.02.2025 г. (четвъртък) от 15.00 ч. в Зала № 1 на Областна администрация – Русе.

Д Н Е В Е Н Р Е Д

1. Откриване на заседанието.

2. Предоставяне на информация за извършени през 2024 г. ремонтно-възстановителни дейности на „Паметник на загиналите във войните 1912-1918 г и 1944-1945 г.“ в с. Горно Абланово, финансирани с ПМС № 298 от 13.12.2023 г.

3. Предоставяне на информация за одобрените с ПМС № 368 от 30.10.2024 г. допълнителни трансфери по бюджетите на общините Иваново и Ценово.

4. Разглеждане на постъпили през месец февруари 2025 г. предложения от кметове на Общини за ремонт на военни паметници.

5. Оформяне на предложения под формата на решения, вписването им в протокола от заседанието и закриване на заседанието.